

ՀԱՆԳԻՍՏ և ՈՒԳԻՈՑ

Վ. Հ. ԱՒԵՏԻՔ Վ.Ի ԳԱԶԷԶԵԱՆ

ԸՆԴՀ. ԱԹՈՒԱԿԱԼԻ ՄԻԻԹ. ՈՒԵՏԻՆ

Նոյեմբեր 8 էր: Արշալույսին՝ հրեշտակներու տօնին երգերն հազիւ աւարտած էինք, հեռագիրք մեզի կը գումար մահը Ուխտիս Ընդհ. Աթոռակալ Հ. Ա. Վ. Գազէզեանին: Երկու օր վերջ, վըտակիր մարմինը խունկով ու արցունքով, հողին յանձնեցինք Բատուայի մէջ, ուր դրուած էր դարմանուելու. ուր կը հանգչի այդ մեր Հայրց շիրմին մէջ. մինչ իր հոգին հրեշտակացած՝ իր յաղթական մուտքը կը տօնէ երկինքը:

Իր կենսիկ շրջանը՝ ընդարձակ ու բեղուն, դիւրաւ կ'ամփոփուի պարզ գծերու մէջ: Տիպար հնազանդութեան՝ հրամանին ու գործադրութեան մէջ անշրպետ չէր դնէր ան: Սիրով, մանաւանդ թէ սուրբի մը ժպիտով կ'ընդունէր ան ամէն զոհողութիւն, վիշտ, ցաւ որ իրեն կը կը վիճակուէր հասարակաց համար: Իր շրթունքին վրայ չէր պակսէր անմեղ ժպիտը՝ որով կը ծածկէր իր դիւրագոյն սրտին շատ ու շատ վշտերն ու տաղանակները, ու ժպիտին մէջ կը խառնէր միշտ «Աստուծոյ կամքը» և «Փառք յստուած»ը:

Աստուածասէր հոգւոյն խորէն եղբայրսիրութեան մշտափթիթ ծաղիկը կը բուրդէր՝ ամէնուն սփոփէչ ու նեցուկ. իր ներկայութիւնն անգամ, թող թէ խօսքը սէր և հաշտութիւն կը սփռէր: Իր ժպիտն ու խունդալուստութիւնը կ'աւելնար երբ միաբանները, վարդապետ կամ աշակերտ ուրախ հանդէսի կամ զուարճութեան կ'երթային. ինք ողջնէր ու բարի զուարճութիւն կը մաղթէր. այդ էր իր մասնակցութիւնը. ու բարի հօր մը պէս կը հսկէր հիւանդներուն տնարին՝ ամէն սէր, ամէն խնամք ու գորով շաղկիւղով. այդ էր իր հիշանկութիւնը:

Անուն երախտագիտութիւնն առ Աստուած՝ կրկին կու տար իրեն սիրով որ եթէ անհնապէս անարժէք, սակայն գաւազն էր Մխիթարայ սուրբ տան՝ զոր անխախտ հաւատքով մը Աստուած, ծածոր տուն կը ճանչնար: Մօտէն ծանօթ Ալիշանի ու մեր սրբակեաց ծերունիներէն շատերուն, անոնց վաղըր զայալանքով կը պատմէր՝ որոնց հոգւոյն օծութիւնը կը բուրդէր. այդ տեսակէտով էր որ անխախտ ամէն ոք զինքը բարի և գորովալիկ հայր մը կը նկատէր: Իր խոնարհութեան հետ ձուլած ծայրայեղ սէր մը Մխիթարայ տան, ամէնէն ծանր և ստորին ծառայութիւնն ալ իրեն համար թեթեւ ու պատուաւոր կ'ընէր:

Անպարպ ուսմունքէ, նա երիտասարդ հասակէն աշխատակցած է Բազմալէպին. կը թողու անտիպ երկեր՝ թարգմանութիւններ ազգային կամ եկեղեցական նիւթերու. իրեն նմոյշ վերջներս հրատարակեց Թուրքալիկի Հայոց պատմութեան թարգմանութիւնը՝ համառօտած:

Աւելին չէր սպասուեր, նկատելով առաքելական կենսաբ, որուն մէջ զինք ցուցուց իմաստուն դաստիարակ և եռանդուն հովիւ, ի Պարտիզակ, Տրապիզոն (1890-1902): 1902-6 եղած է վերաւկացու վանքիս ընծայարանի բարձրագոյն դասին. և Պարտիզակ ու Նիկոմիդիա (1909-1919) ուր արցունքով դիտեց երկար տարիներու քրտինքով ու զոհողութեամբ կառուցած վանատան, եկեղեցւոյ և դպրոցին անբաժնէր սուրբ և հուրի օրերուն. և ինք ալ ուրիշ միաբաններու հետ տարի մը մեր նահատակներու Գողգոթան ապրեցաւ: Նախախնամութիւնը սակայն իր կենսաբ շնորհեց մեզ դեռ. այնուհետեւ Միաբանութիւնս զինքը վարչական պաշտօններու կոչեց. նախ մեծաւոր մեր Հայրց ի Կ. Պոլիս. յետոյ անգամ վարչական խորհուրդի՝ ի Ս. Ղազար (1921-1929), ինչպէս յետոյ ընդհ. ժողովին որոշումով (1929) Ուխտիս Ընդհ. Աթոռակալ, ուսկից թուա երկինք յաւերժապէս ժառանգելու փառքի և երանութեան աթոռը զոր Աստուած կը շնորհէր իրեն:

Երանութիւն իր սրբասէր հոգւոյն, որ խիստամայ անարատ կրօնաւորութեան ու քահանայութեան առաքինութիւններով ծախցած՝ թող թէ երկինք, վարձատրուող փրկչէն ստանալու փախարէնը, երկար ապրեցաւ ան՝ ի պարգիւ իրեն, երկնքի համար ապրեցաւ (ծնած էր 1864ին):

Իր առաքինի համբաւը՝ խրախոյս, և աղօթքը՝ օրհնութեան ցօղ Ուխտիս և բոլոր սիրելեաց:

ՈՒՆ ԵՐ

